

# WinHIT

Alaikäisen puolesta asiointin käsikirja



**WINHIT**

# SISÄLLYSLUETTELO

<b>1. JOHDANTO .....</b>	<b>3</b>
<b>2. ALAIKÄISEN PUOLESTA ASIOINNIN KIRJAAMISVAIHTOEHDOT .....</b>	<b>4</b>
<b>3. ALAIKÄISEN PUOLESTA ASIOINNIN KIRJAAMINEN .....</b>	<b>5</b>
<b>4. ALAIKÄISEN PUOLESTA ASIOINNIN KIRJAAMISEN NÄKYMINEN .....</b>	<b>6</b>
4.1. Hoitokertomus .....	6
4.2. Status.....	6
<b>5. ALAIKÄISEN PUOLESTA ASIOINTI -TIEDON MUUTTAMINEN .....</b>	<b>7</b>

## 1. JOHDANTO

Huoltaja on nähnyt Omakannassa alle 10-vuotiaan huollettavansa suun terveydenhuollon potilastiedot, jotka on tallennettu Kantaan 1.8.2016 lähtien. Alaikäisen tietojen näyttämiseen liittyviä määrittäksiä on päivitetty ja huoltajan on jatkossa mahdollista nähdä alle 18-vuotiaan huollettavansa potilastietoja, ellei päätöskykyinen huollettava ole tehnyt kieltoa tietojen näyttämisestä.

Muutos ei tuo näkyviin vanhoja tietoja, jotka on tallennettu Kanta-palveluihin sen jälkeen, kun alaikäinen on täyttänyt 10 vuotta, mutta jotka on tallennettu ennen WinHIT:iin tehtyä puolesta asiointin muutosta.

Terveydenhuollon ammattihenkilö informoi alaikäistä potilastiedoista, niiden säilyttämisestä ja näkymisestä mm. Omakannassa. Tieto annetusta informaatiosta kirjataan potilasasiakirjoihin vapaamuotoisena tekstinä sen käynnin yhteyteen, jolloin informaatio on annettu. Suun terveydenhuollon **organisaatioiden tulee ohjeistaa henkilökuntaansa yhteisistä toimintatavoista.**

Terveydenhuollon ammattihenkilön tulee **arvioida ja kirjata tieto alaikäisen päätöskyvystä ja päätöskykyisen alaikäisen tahto tietojen luovuttamisesta huoltajille käyntikohtaisesti.** Tämä koskee myös tilanteita, joissa alaikäisellä on aikuinen mukana vastaanotolla. Alaikäisen päätöskyky voidaan arvioida erilaiseksi eri käynneillä. Tietojen luovuttamista ei voi kohdistaa vain toiseen huoltajaan.

Potilastietojärjestelmiin tieto alaikäisen päätöskyvystä kirjataan rakenteisesti. Alaikäisen oikeudelle päättää hoidostaan ei ole alaikäraja.

Mikäli alaikäinen asioi vastaanotolla yksin, eikä ole kykenevä hoitamaan hoitoon liittyvää päätöstä tai hoitotoimenpidettä itsenäisesti, ja terveydenhuollon ammattilaisen on oltava yhteydessä alaikäisen huoltajaan, on tästä yhteydenotosta ja yhteydenottotavasta kirjattava tiedot potilastietojärjestelmään.

Aiheeseen liittyvää tietoa:

<https://thl.fi/fi/web/tiedonhallinta-sosiaali-ja-terveysalalla/-/alaikaisen-puolesta-asiointin-toiminnallinen-maarittely-toimintamalli-ja-yleisohje-on-paivitetty>

<https://www.kanta.fi/alaikaisen-puolesta-asiointi>

<https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/peruspalvelut/opiskeluhoolto/alaikaisen-itsenaisen-paatoskyvyn-arviointi-terveydenhuollossa>

[https://thl.fi/documents/920442/3850406/Alaikaisen+tietojen+luovuttaminen+toiminnallinen+määrittely+1.4\\_18062020.pdf/1bfbb4df-18ae-60b5-0f71-db3a73da8186?t=1593502867904](https://thl.fi/documents/920442/3850406/Alaikaisen+tietojen+luovuttaminen+toiminnallinen+määrittely+1.4_18062020.pdf/1bfbb4df-18ae-60b5-0f71-db3a73da8186?t=1593502867904)

## 2. ALAIKÄISEN PUOLESTA ASIOINNIN KIRJAAMISVAIHTOEHDOT

WinHIT Hoituhuone -ohjelmassa määritellään käyntikohtaisesti Alaikäisen potilastietojen luovuttaminen hooltajalle. Määrittely tehdään hoitokertomuksella.

THL on määritellyt neljä eri vaihtoehtoa Alaikäisen päätöskykyyn ja tahtoon tietojen luovuttamisesta hooltajille. Nämä vaihtoehdot on toteutettu WinHIT-ohjelmaan.

- **Ei päätöskykyinen alaikäinen, tiedot luovutetaan hooltajille.**
  - Tiedot näytetään hooltajille Omakannassa ja voidaan luovuttaa hooltajille terveydenhuollossa.
- **Päätöskykyinen alaikäinen, sallii tietojensa luovuttamisen hooltajille.**
  - Tiedot näytetään hooltajille Omakannassa ja voidaan luovuttaa hooltajille terveydenhuollossa.
- **Päätöskykyinen alaikäinen, kieltää tietojensa luovuttamisen hooltajilta.**
  - Tietoja ei näytetä hooltajille Omakannassa eikä luovuteta hooltajille terveydenhuollossa.
- **Alaikäisen päätöskyky ei tiedossa, tietoja ei luovuteta hooltajille. (oletus-arvo)**
  - Tietoja ei näytetä hooltajille Omakannassa. Terveydenhuollon ammattihenkilön on varmistettava alaikäisen tahto ennen tietojen luovuttamista hooltajille.

### 3. ALAIKÄISEN PUOLESTA ASIOINNIN KIRJAAMINEN

Alaikäisen puolesta asioinnista kirjataan tieto jokaisella käynnillä. Tieto kirjataan hoitokertomukselle. Kun asiakkaalle varataan aika, tallentuu oletuksena tieto: Alaikäisen päätöskyky ei tiedossa, tietoja ei luovuteta huoltajille.

Valitaan asiakkaan käynti ja avataan hoitopuusta **Hoitokertomus**.

Punaisella värillä merkityssä **Alaikäisen potilastietojen luovuttaminen huoltajille** -kohdassa painetaan **Muuta**-painiketta, jolloin avautuu Alaikäisen potilastietojen luovuttaminen huoltajille -ikkuna.

Ikkunassa valitaan klikkaamalla vaihtoehto, jolloin **Tallenna**-painike aktivoituu. Painamalla Tallenna, tallentuu valittu vaihtoehto käynnille.

**Historia**-valinnasta nähdään kyseisen käynnin osalta tehdyt muutokset Alaikäisen potilastietojen luovuttamisesta huoltajille.

Alaikäisen potilastietojen luovuttaminen huoltajille	Aika	Tekijä
Päätöskykyinen alaikäinen, kieltää tietojensa luovuttamisen huoltajille	16.10.2020 10:44:13	Dentiini, D hammaslääkäri
Ei päätöskykyinen alaikäinen, tiedot luovutetaan huoltajille	10.10.2020 11:43:50	Dentiini, D hammaslääkäri

## 4. ALAIKÄISEN PUOLESTA ASIOINNIN KIRJAAMISEN NÄKYMINEN

Hoituhuone -ohjelmassa alaikäisen puolesta asioinnin kirjaaminen näkyy käynnin hoitokertomuksella ja statuksella.

### 4.1. Hoitokertomus

Hoitokertomuksella potilastietojen luovuttamisen kieltö näkyy jokaisen otsikon kohdalla.

The screenshot shows a patient record for 'Avohoitokäynti 15.10.2020 8:00'. The patient is 'Dentini D hammaslääkäri'. The treatment type is 'Perushoito'. A red box highlights the text: 'Alaikäisen potilastietojen luovuttaminen huoltajille. Päätös kykyinen alaikäinen, kieltää tietojensa luovuttamisen huoltajille.' Below this, a table shows treatment details:

Nimi	Toimenpide	Hammast	Pinta	Lisätieto
Pieni täyte	SFA00	44	3	

Kun päätös kykyinen alaikäinen sallii tietojensa luovuttamisen huoltajille, näkyy salliminen käynnin tiedoissa.

The screenshot shows a patient record for 'Avohoitokäynti 13.10.2020 11:30'. The patient is 'Dentini D hammaslääkäri'. The treatment type is 'Perushoito'. A red box highlights the text: 'Alaikäisen potilastietojen luovuttaminen huoltajille. Päätös kykyinen alaikäinen, sallii tietojensa luovuttamisen huoltajille.' Below this, a table shows treatment details:

Nimi	Toimenpide	Hammast	Pinta	Lisätieto
Pieni täyte	SFA00	15	3	

### 4.2. Status

Status-näkymässä potilastietojen luovuttamisen kieltö tulee näkyviin, kun käynti on kuitattu tai hoitokertomus on tallennettu.

The screenshot shows a status view for a patient. The status is 'Edellinen'. A red box highlights the text: 'Käynti 15.10.2020 klo 08:00 (valmis) Huoltajille luovuttamisen kieltö'. There are buttons for 'Seuraava' and 'Korjaustila'.

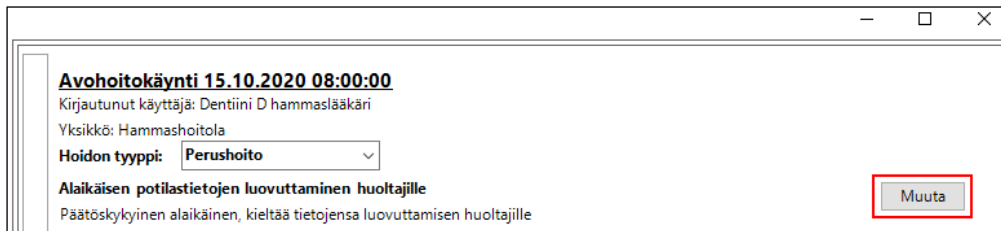
Status-näkymässä, kun päätös kykyinen alaikäinen sallii tietojensa luovuttamisen huoltajille.

The screenshot shows a status view for a patient. The status is 'Edellinen'. A red box highlights the text: 'Käynti 13.10.2020 klo 11:30 - hammaslääkäri D Dentini (valmis)'. There are buttons for 'Seuraava' and 'Korjaustila'.

## 5. ALAIKÄISEN PUOLESTA ASIOINTI -TIEDON MUUTTAMINEN

**Alaikäisen puolesta asiointi** -tietoa voidaan muuttaa, vaikka kyseinen käynti olisi jo kuitattu valmiiksi ja hoitokertomus tallennettu.

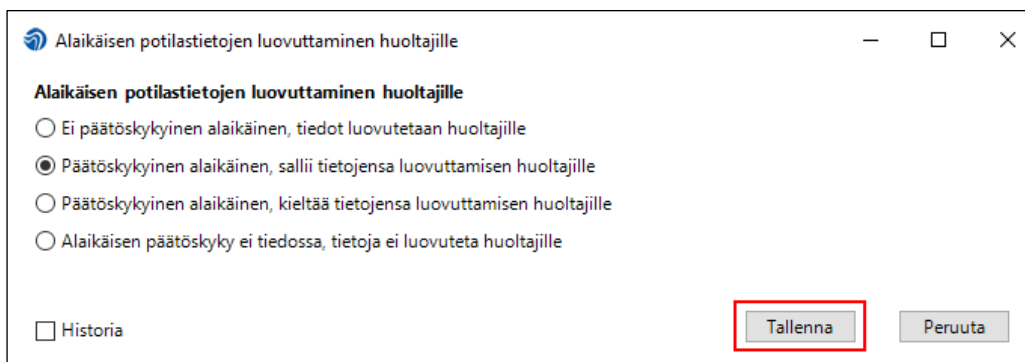
Valitaan asiakkaan käynti, jonka Alaikäisen potilastietojen luovuttamista huoltajille halutaan muuttaa. Avataan hoitopuusta Hoitokertomus ja painetaan Alaikäisen potilastietojen luovuttaminen huoltajille -kohdassa **Muuta**-painiketta.



**Avohoitokäynti 15.10.2020 08:00:00**  
Kirjautunut käyttäjä: Dentiini D hammaslääkäri  
Yksikkö: Hammashoitola  
Hoidon tyyppi:   
**Alaikäisen potilastietojen luovuttaminen huoltajille**  
Päätöskykyinen alaikäinen, kieltää tietojensa luovuttamisen huoltajille

**Muuta**

Avautuvasta Alaikäisen potilastietojen luovuttaminen huoltajille -ikkunasta valitaan klikkaamalla haluttu vaihtoehto ja painetaan **Tallenna**-painiketta.



**Alaikäisen potilastietojen luovuttaminen huoltajille**

**Alaikäisen potilastietojen luovuttaminen huoltajille**

- Ei päätöskykyinen alaikäinen, tiedot luovutetaan huoltajille
- Päätöskykyinen alaikäinen, sallii tietojensa luovuttamisen huoltajille
- Päätöskykyinen alaikäinen, kieltää tietojensa luovuttamisen huoltajille
- Alaikäisen päätöskyky ei tiedossa, tietoja ei luovuteta huoltajille

Historia

**Tallenna** **Peruuta**

Muutos tulee näkyviin hoitokertomukselle ja statukselle, kun käynnin hoitokertomus ja status avataan uudelleen.